

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

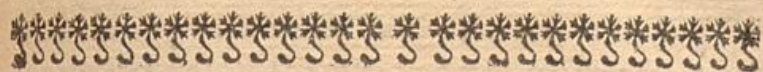
Opvscvla Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis

Marca, Pierre de

Parisiis, 1681

Capvt Primvm. De vetustissima collectione canonum Ecclesiae Romanae
ante Concilium Chalcedonense.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14704

DISSERTATIO
DE
VETERIBVS
COLLECTIONIBVS
CANONVM.

CAPVT PRIMVM.

*De vetustissima collectione canonum Ecclesie
Romanæ ante Concilium Chalcedonense.*

I. **D**VÆ sunt, quæ huc usque latue-
runt, canonum collectiones, qui-
bus usâ est variis temporibus Ecclesia Ro-
mana: quarum altera post Concilium Ni-
cænum emerfit, altera post Chalcedo-
nense.

De prima acturis observandum est, ante
Concilii Chalcedonensis definitionem ca-
none primo comprehensam, qua regulis
patrum robur & auctoritas additur ut per

universam Ecclesiam vigeant, canones Ancyranos, Neocæsarienses, Gangrenses, Antiochenos, & Laodicenos in occidentem non penetrasse. Solis Ecclesia Romana canonibus Nicænis regebatur, ut disertè docet Innocentius in epistola ad clerum Constantinopolitanum. Quo nomine Sardicenses continebantur; ut patet ex Zosimi commonitorio quod Faustino Legato suo dedit ad firmandum in Africa usum appellationum in causis Episcoporum; ubi canon in Sardicensi synodo ea de re editus, sub titulo Concilii Nicæni profertur. Refragati sunt quidem Africani Episcopi, & canonem illum in veris exemplaribus synodi Nicænae non haberi contenderunt, contra nitentibus Legatis Zosimi. Qui quidem adeo ab omni fraudis & doli suspitione aberat, quemadmodum & Bonifacius illius successor, ut passus sit Legatos à Carthaginensi synodo Constantinopolim & Alexandriam mitti ad earum civitatum Episcopos ut exempla canonum Nicænorum ex authenticis codicibus descripta mitterent. Illi verò testati sunt canones illos numero viginti esse tantum; quales Africana Ecclesia penes se habebat. Vnde factum ut constiterit Romanis, æquè ac Africanis, canones illos Sardicenses alios esse à Nicæ-

nis. Quod tamen non obstitit quò minùs Leo I. in epistola ad Pulcheriam, conquere-
rens de Flaviani Episcopi Constantinopo-
litani & ceterorum sacerdotum deposi-
tione à synodo Ephesina sub Dioscoro de-
creta, eosdem Sardicenses canones, sub
nomine Nicænorum, orientalibus obji-
ciat, contendens ex eorum præscripto
omnia in pristino statu retinenda donec
ad Apostolicam sedem referatur.

II. Innocentius quoque primus in epi-
stola ad Victricium, post commemoratam
Nicænam synodum, ait majores causas
ad sedem apostolicam referendas, *sicut
synodus statuit, & vetus consuetudo exigit.*
Vnde sequi videtur eum ad Nicænam sy-
nodum respexisse, cui acceptos ferebat
canones, ad Sardicense licèt Concilium
pertinerent, quos postea Zosimus quo-
que Nicænos esse jactabat; præcipuè
cùm Innocentius solos, ut monebam, ca-
nones Nicænos obtinuisse apud Roma-
nam Ecclesiam doceat.

III. Occasio istius hallucinationis alia
non est præter collectionem canonum
quam solam ea tempestate in scriniis suis
habebat Ecclesia Romana; cujus nos
exemplar in vetustissimo codice M S. vi-
dimus beneficio Christophori Iustelli cla-
ræ memoriæ viri & antiquitatum eccle-

siasticarum curiosi exploratoris : qui licet communionis Calvinianæ partes sequeretur, sincerè se gerebat in eruendis è situ veterum monumentis ad rem canonicam exornandam.

In ea collectione hoc erat lemma: **CANONES NICÆNI.** Deinde sequebatur series quadraginta canonum numeris suis distinctorum : quorum priores viginti erant veri & genuini canones Nicænæ synodi, reliqui autem viginti continebant canones unum & viginti Concilii Sardicensis, duobus capitibus in unum compactis ; nulla interim mentione facta hujus Concilii Sardicensis. Non dubitandum, quin statim post editionem adjecti fuerint canones illi Sardicenses priori collectioni, consequentibus numeris, sub antiquo titulo. Illud autem an fato acciderit, vel per incuriam, an verò data opera, ut major esset horum canonum auctoritas, prudentis esto judicium. Sanè in veteribus codicibus reperiri canones Nicænos numero quadraginta adnotatum est in editione Moguntina Dionysii Exigui. quæ collectio similis est antiquæ illi quam nos vidimus. Nec alia erat collectio quadraginta canonum Nicænorum, cujus meminit præfatio Isidori : unde auctor ille occasionem arripuit augendi numerum ul-

que ad LXXII. ex supposititiis Iulii epistolis.

IV. Quare Innocentius, Zosimus, & Leo alieni sunt ab omni dolo in proferendis canonibus Sardicensibus ac si ad Nicænam synodum pertinerent, cum auctoritate scriniorum suorum & veteris collectionis freti essent. Viri amplissimi eruditione & dignitate Cardinales Perronius & Baronius, ut horum Pontificum bonam fidem tuerentur, ex ingenio coniecerant ea illos collectione canonum usos esse quam nos olim in Ecclesia Romana extitisse testimoniis comprobavimus.

CAPVT II.

De collectione canonum post Concilium Chalcedonense.

I. **D**ECRETI Chalcedonensis ea fuit auctoritas ut canones orientalium synodorum, qui vigeabant in oriente, suscepit Ecclesia Romana, eosque adhibuerit in causarum & negotiorum ecclesiasticorum disceptatione; demptis iis quos iuribus suis officere existimabat. Quare codicem illum canonum ex quo recitati sunt canones aliquot in Concilio Chalcedonensi Romam Legati cum de-